1865. DODATEK do Nr. 12. GAZETY NARODOWEJ.

Korespondencje Gazety Narodowej.

Wiedeń d. 14. stycznia.

(R) Przesyłam wam spis poddanych austrjackich, zostających w niewoli, za którymi c. k. austrjackie ministerjum spraw zewn. wstawiło się w tych czasach przez c. k. jeneralny konzulat austrjacki w Warszawie i c. k. poselstwo austrjackie w Petersburgu w celu wyjednania im uwolnienia. Usiłowaniom c. k. jeneralnego konzulatu austrjackiego w Warszawie już się powiodło, dla wielu wyrobić pożądane ułaskawienie. Względem zasięgnienia wiadomości o chwili rozpoczęcia powrotu przez uwolnionych i sposobie przesłania im zasiłków pieniężnych, kroki należyte do J. Ekscel. min. austr. spraw zewn. już uczyniono. Podaję wam przytem z dwóch ostatnich depesz, udzielonych ks. Ruczce wiadomości dla interesowanych.

Według depeszy z dnia 7. stycznia 1865, l. 137: Józef Burzyński nie został wcielonym do wojska, lecz do rot aresztanckich w Omsku.

Leonowi Kossakowi z Wiśnicza, Antoniemu Kisielewskiemu z Rozwadowa, Mieczysławowi Łopatyńskiemu z Piotrowa, obw. kołomyjskiego i Michałowi Ostrowskiemu ze Starej wsi, odmówił rząd moskiewski na teraz ułaskawienia. — Dla Michała Wrzosa ze Sokołowa, Ludwika Nykla ze Sokołowa, Aleksandra Zielinskiego z Krakowa, Józefa Steczkowskiego z Garbka i Władysława Łowczyńskiego z Bochni, jest nadzieja bliskiego uwolnienia. — Ignacemu Sierzputowskiemu z Krakowa złagodzono karę wygnania na Sybir na internowanie w głąb Moskwy.

Według depeszy z 11. stycznia 1865 licz. 281 Antoni Gajdzinski, Karol Benowski, Wincenty Grzesicki z Krakowa, Antoni Miazga z Nowejgrobli, Edward Regies i Karol Gross są przedstawieni w Petersburgu do ułaskawienia blizkiego.

Dla Wiktora i Franciszka Bylickiego z Krakowa, Stanisława Winnickiego z Hodynia, Władysława Sinkiewicza ze Lwowa i Adolfa Jankowskiego z obw. tarnowskiego jeszcze czas stosowny do ułaskawienia według rządu moskiewskiego nie nadszedł.

Za Kazimierzem Walewskim ze Lwowa, Julianem Tetmajerem, Stanisławem Chęcińskim z Przemyśla, Janem Dydakiem z Czerniowiec, Janem Kobylińskim i Karolem Pawłowskim ze Lwowa, c. k. austrjackie poselstwo w Petersburgu należyte kroki dla ich uwolnienia przedsiębierze. Jan Ciszek false Ferd. Rutkiewicz ma być wkrótce do Austrji wydany. Stanisław Krynicki ze Lwowa i Ignacy Krajewski z Czech są ułaskawieni i rozkaz względem ich odesłania ze Syberji z powrotem do Galicji, już wydany.

Względem wszystkich innych poleconych usiłowania rządu do ich uwolnienia nie ustają.

Ostatniemi czasy wstawił się rząd austrjacki za następującymi, umieszczonymi w poniższym spisie, i jak wspomniałem, dla jednych już wyjednano ułaskawienie, dla innych jest rzecz w toku i jest nadzieja słuszna pomyślnego skutku wstawienia.

1. Wilhelm Müldner, dostał się w lutym r. z. pod Opatowem do niewoli i znajduje się w głębi Moskwy w miasteczku Orle. Skazany na 3 lat rot aresztanckich. Ma nosić nazwisko Nieckowski.

2. Julian Kwiatkowski, 18-letni, wzięty w kwietniu r. z., wywieziony do Zamościa, potem do Pskowa, gdzie w szpitalu bardzo chory zostawał. Niewiadomo co się z nim dalej dzieje.

3. Jan Kwiatkowski, starszy brat, dostał się do niewoli w marcu 1863. Znajdował się w Zamościu, potem przez Warszawę wytransportowany do Orła. Skazany na 3 lat do rot aresztanckich.

4. Leon Śląski, ze Lwowa, 22 l. m., dwie mile od Radziwiłłowa wzięty, na posielenie do Syberji skazany, w gubernii Jenizejsk, powiat Jenisielok, wołość (Herrschaft) Bielska.

5. Wojciech Dec, ze Sokołowa. Gdzie jest i jaki los jego?

6. Kazimierz Kaczmarski, lat 17, z Kleparza w Krakowie, w rotach aresztanckich w mieście Orle. Matka jego żebraczka w parafii św. Florjana.

7. Seweryn Golczewski, ze Lwowa, 20 lat mający, uczeń gimnazjalny, wzięty 1. stycznia 1864 z Koziejgóry do Chełma, do Pskowa na posielenie wysłany.

8. Kazimierz Machniewicz, z Wierzawic blisko Leżajska, lat 17 mający, do twierdzy Zamościa, potem do Warszawy, nareszcie w głąb Moskwy wysłany 9. lipca (niewiadomo dokąd).

9. Aleksander Dąbrowski, z Krakowa, lat 19, murarski wyrobnik, był w Radomiu trzymany w koszarach wojskowych, dalej nie wiadomo, co się z nim dzieje.

10. Wawrzyniec Banach, z Krzeszowic, w mieście Orle w rotach aresztanckich.

11. Stefan Kaczorowski, z Krzeszowic, w mieście Orle w rotach aresztanckich.

12. Maciej Godyń, z Krzeszowic, w mieście Orle w rotach aresztanckich.

13. Tomasz Kalemba, z Krzeszowic, w mieście Orle w rotach aresztanckich.

14. Jędrzej Ajdukiewicz, do Krasnojarska w Sybirze na posielenie, mieszka w Uzursku, okręgu aczyńskiego, gubernii Jenizajsk.

15. Michał Tarasiewicz, 22 lat, odprowadzony do Włodzimierza, a ztamtąd do Kijowa.

16. Ludwik Jacek Tarasiewicz, 29 lat, wzięty do Moskwy, potem do Włodzimierza, gdzie na 4 lat do robót katorżnych na Syberji został skazany.

17. Antoni Gajdziński, skazany do rot aresztanckich do Kaługi.

18. Karol Benowski, skazany do rot aresztanckich do Achmuł.

19. Wincenty Grzesicki, praktykant aptekarski z Krakowa, skazany do rot aresztanckich do miasta Krasnojarsk, w gubernii jenizejskiej. W czerwcu był w Irkucku.

20. Juliusz Wurst, ze Lwowa, skazany na posielenie na Syberję, znajdował się w lipcu w Kazaniu.

21. Władysław Eljasz, urodzony w Krakowie, l. 16, d. 6. lutego ujęty, odstawiony do Pskowa, a 8. czerwca z. r. do Moskwy. Ztamtąd do gubernii tomskiej, w sierpniu znajdował się w Permie.

22. Wiktor Bylicki, w Willanowie, za austrjackim paszportem, rządzca dóbr, d. 2. kwietnia z. r. deportowany do Indryna w obwodzie kazańskim.

23. Franciszek Bylicki, z Krakowa, w styczniu z. r. do Tobolska na Syberję skazany.

24. Kazimierz Walewski, syn Aleksandra i Albertyny z Berezowskich, ujęty pod Radziwiłłowem.

25. Jan Ciszek false Ferdynand Ruskiewicz, rodem z Czarnego Dunajca, cyrkułu sandeckiego, deportowany do Niżnego w gubernii symbirskiej przeszło rok temu.

26. Wiktor Jabłoszewski, za paszportem austrjackim bawiący w Boiskach w Lubelskiem, deportowany do gubernii orenburgskiej i osadzony w miasteczku Belebejów.

27. Stanisław Winnicki, rodem z Hodynia w obwodzie przemyskim, ranny, leżał długi czas w szpitalu w Sielcu, koło Chełmna, przewieziony potem do Krasnostawu. dalej do Warszawy, a 11. października z. r. do Moskwy.

28. Julian Tetmajer, za austrjackim paszpotem mieszkał w Zakutyńcach, w berdyczowskim powiecie jako dzierżawca, nie miał udziału w powstaniu, transportowany jest do Kijowa.

29. Stanisław Chęciński, z Przemyśla, w interesach familijnych wyjechał za austrjackim paszportem na Wołyń do Żytomierza, nie należał całkiem do powstania, złapany przez chłopów, odesłany do Kijowa a ztamtąd do Tobolska.

30. Władysław Pierzchała, syn Franciszka i Leopoldyny z Janickich, z Gogołowa, obwodu tarnowskiego, deportowany na Sybir. Znajduje się w gubernii jenizejskiej, w miejscu Krasnojarsk.

31. Antoni Miazga, z Nowejgrobli, mieszkający jako lesniczy nad granicą, przekroczył ją przypadkowo i został wzięty do niewoli; skazany jest na 5 lat do rot aresztanckich w Orlu.

32. Władysław Sińkiewicz, ze Lwowa, syn Józefa i Salomei Sińkiewiczów, złapany 16. stycznia 1864, odesłany do Zamościa, a ztamtąd do Włodzimierza, gdzie został skazany na Sybir na wolne posielenie; ostatnia wiadomość z lipca z Niżno-Nowogrodu.

33. Jan Dydak, z Czerniowiec, 27 lat, w lipcu 1863 wzięty do niewoli w Radziwiłłowie, odprowadzony do Kijowa, a ztamtąd deportowany na Sybir na posielenie.

34. Jan Stachowski, urodzony w Krakowie, lat 19 mający, wzięty do niewoli pod wsią Klonowem w królestwie Polskiem, milę od miasta Bożęcina.

35. Stanisław Krynicki, ze Lwowa, lat 20 mający, pod Batorzem wzięty i przez Kazań i Tobolsk wywieziony do miasta. Minusińska.

36. Jan Kobyliński, wzięty pod Radziwiłłowem, skazany na osiedlenie w Sybirze, ostatni list jego z Woronieżu.

37. Edward Regies, urodzony w Tarnowie, zamieszkały w Krakowie, wzięty do niewoli w r. 1863 i przez Warszawę wysłany w styczniu r. z. do Permu do rot aresztanckich.

38. Maciej Bełdowski z Tarnowa, krawiec, deportowany do Permu.

39. Edmund Milerowicz, z Tarnowa, 18 lat mający, d. 9 marca r. z. znajdował się w Moskwie w lazarecie chory, niewiadomo gdzie teraz jest.

40. Ignacy Krajewski, syn Nikazego z Czech, złoczowskiego obw. w roku 1864 przez Moskali wzięty i do Zamościa, a z tamtąd do Syberji na posielenie deportowany — znajduje się w Krasnojarsku gub. jenizejskiej.

41. Karol Pawłowski, ze Lwowa, 20 lat m., wzięty pod Radziwiłowem, przez Kijów wysłany na posielenie na Sybir.

42. Zenon Piasecki, ze Sambora, 20 l. m., wzięty podobno pod Fajsławicami 25. sierpnia r. z., niewiadomo, co się z nim stało.

43. Aleksander Miranowicz, ze Lwowa, lat 21, deportowany na Sybir.

44. Ludwik Zielonka false Adolf Jankowski, z Tarnowskiego, ma się znajdować w Irkucku.

45. Kornel Zielonka, z Tarnowskiego, 25 lat m., wzięty w r. 1863, i przez Kielce, Radom, Warszawę, Petersburg, Moskwę, Włodzimierz do Niżnonowogrodu deportowany; gdzie teraz niewiadomo.

46. Józef Aleksander Pawłowski, z Myślenic, według ostatniego listu jego z Marca b. r. znajdował się w Włodzimierzu w cytadeli. Został ułaskawionym a nic o nim nie słychać. Coż się z nim stało? Czy żyje i kiedy przybędzie?

47. Mikołaj Fascher, rodem ze Stanisławowa, mieszkający w Olejowie, deportowany do Kranojarska na posielenie.

18. Karol Gross, rodem z Rzeszowa, wzięty pod Kielcami, deportowany do Permu.

49. Ksawery Romer false Kazimierz Bryk, z Jurowiec, około 20. listopada 1863 r. wzięty do niewoli, miał leżeć ranny w Bychawie, 4 mile od Lublina. Gdzie jest?

50. Jakób Kostkiewicz. Już jest względem niego odpowiedź. Co jeszcze czynić wypada? Jak ulżyć los?

51. Ludwik Kostkiewicz, z Gorlic, wyszedłszy z Radomia, bez wieści zginął. Gdzież jest?

52. Marceli Sokołowski, ze Strusowa, pow. Trembowla, pod Radziwiłowem wzięty i na Sybir wygnany.

53. Stanisław Mroczkowski, syn Franciszka i Franciszki z Gielczewskich, z Wadowic obwód tarnowski, skazany na posielenie do Pskowa.

54. Józef Burzyński, ze Zatora, ślusarz, w Krakowie mieszkający, do wojsk moskiewskich wcielony.

55. Leon Kossak, syn Michała, rodem z Wiśnicza, a we Lwowie zamieszkały, pod Kockiem ranny wzięty, na 8 lat ciężkich robót na Sybir skazany; niewiadome miejsce pobytu.

56. Bartłomiej Piela, ze Sokołowa, gdzie?

57. Jan Ożóg, ze Sokołowa, gdzie?

58. Michał Sikora, ze Sokołowa, gdzie?

59. Michał Słomiany, ze Sokołowa, gdzie?

60. Michał Wrzos, ze Sokołowa, w Niżnym Nowogrodzie, w rocie aresztanckiej.

61. Ludwik Nykel, ze Sokołowa, w Kazaniu w rocie aresztanckiej.

62. Jędrzej Papież, syn Jana, z Rabki, wzięty pod Jurkowieami i przez Warszawę, Petersburg, Moskwę wygnany do Włodzimierza; gdzie teraz jest niewiadomo.

63. Jan Bieniedzki, syn Karola, z Wolicy ob. tarnopolskiego, na Wołyniu pod Korytnicą wzięty, na 4 lata ciężkich robot na Sybir do gub. tobolskiej skazany.

64 Ludwik Ablewicz, z Wieliczki, górnik, wzięty znajdował się dłuższy czas w Sandomierzu; teraz podobno w Pskowie.

65. Jan Siwiński, z Hartlowy, syn Michała, niewiadomo gdzie się znajduje.

66. Eugeniusz Ellinger, ze Stryja, wzięty 18. marca 1864, — gdzie się znajduje?

67. Bronisław Sławiński, ze Złoczowa, 24 lat, wzięty pod Radziwiłłowem i wysłany na Sybir do gubernii jenizejskiej, w powiecie atczyńskim, we wsi Czyszyszowskaja.

68. Ignacy Dalmajer, z Przemyśla, wzięty pod Komorowem i do Kielc odprowadzony.

69. Józef Dalmajer z Przemyśla, także pod Komorowem wzięty i do Kielc odprowadzony.

70. Antoni Czyżewicz, urodz. w Krośnie, syn Stanisława i Eufrozyny z Janikowskich, uczeń techniki w Krakowie, według wieści wzięty w Nowosiółkach, zatracony bez wiadomości. Gdzie jest i jaki los jego?

71. Ignacy Sierzputowski, rodem z Krakowa, do r. 1859 stale mieszkający w Galicji, za paszportem austr. ostatnich 5 lat mieszkał w Królestwie, aresztowany i wywieziony przez Moskwę do gubernii orenburgskiej.

72. Edward Haas, rodem z Gorlic, skazany w Kielcach na deportację w głąb Moskwy,

73. Antoni Kisielewski, z Rozwadowa. syn Leona Kisielewskiego, skazany d. 10. lipca 1863 na posielenie do gubernii krasnojerskiej (jenizejskiej).

74. Mieczysław Łopatyński, z Piotrowa w Kołomyjskiem, skazany na Sybir, w lipcu był w Pskowie, potem w Petersburgu.

75. Aleksander Zieliński, z Krakowa, 19 lat, skazany do rot aresztanckich w Kazaniu.

76. Michał Ostrowski, ze Starejwsi w Sanockiem, skazany na 6 lat do Irkucka, d. 9. lutego był w Tobolsku.

77. Marcin Swierk, 25 lat, z Izdebnika, zamieszkały w Krakowie.

78. Kazimierz Świerk, 18 lat, z Izdebnika, zamieszkały w Krakowie.

79. Romuald Padlewski, z Tarnopolskiego, w r. 1862 za paszportem austr. wyjechał na Ukrainę, w maju 1863 niewinny, bez udziału w powstaniu, wzięty do Berdyczowa, potem do Kijowa, gdzie jęczy.

80. Józef Steczkowski, z Garbka, w Tarnowskiem, skazany do rot aresztanckich w Archangielsku.

81. Władysław Łowczeński, z Krakowa, rodem z Bochni, skazany do rot aresztanckich w Kałudze na 3 lata.

82. 2gi raz. Romuald Wilusz, syn Władysława, internowany w głębi Moskwy.

83. Baltazar Cieczkiewicz, z Cieszanowa w Żółkiewskiem, w styczniu 1864 wzięty i do Zamościa odprowadzony, nie wiadomo jaki dalszy los jego.

84. Michał Strachanowski, z Uwsia, w Brzeżańskiem, d. 6. września 1863 pod Batorzem wzięty, dalszy los jego niewiadomy.

85. Konrad Wilczyński, 18letni, d. 22. października 1863 był pod Borowem w Lubelskiem, w oddziale Waligórskiego, i znikł bez śladu. Gdzie jest?

86. Antoni Popiel, z Grąziowy, w Sanockiem, 27. sierpnia 1863 był w Lubelskiem pod Lelewelem. Nie ma o nim żadnej wiadomości.

87. Antoni Miksiewicz, ze Złoczowa wzięty pod Radziwiłłowem i na Syberję deportowany.

88. Franciszek Czajkowski, syn Augusta, małoletni, z Bóbrki, obw. brzeżańskiego, wzięty w czerwcu 1863 pod Radziwiłłowem i na posielenie na nieograniczony czas na Sybir skazany. Znajduje się w jenizejskiej gubernii, w okręgu końskim, we wsi Jakowle.

89. Franciszek Leszczyński, ze Sonina, deportowany na Sybir.

90. Jan Gruszkiewicz, syn ks. Gruszkiewicza, blisko Komarna, w Samborskiem. Gdzie jest? Miał zginąć pod Korytnicą w Królestwie p. r.)

91. Rudolf Hradecki, z Łańcuta, w Rzeszowskiem, do Krasnojarska deportowany.

92. Wincenty Tułasiewicz, ze Lwowa, syn Józefa Tułasiewicza ze Lwowa, dozorcy więzień, 28. lipca 1863 wzięty pod Korytnicą, w Żytomierzu osądzony i przez Kijów na Syberję na nieoznaczony czas deportowany.

93. Stanisław Chrząszczewski, z Brzeżan, internowany w Charkowie.

94. 2gi raz. Wojciech Dec, syn Michała, z Sokołowa, skazany na 3 lata do rot aresztanckich w Tambowie.

95. Stanisław Kozicki, z Tyczyna, skazany do rot aresztanckich w Tambowie.

96. Bolesław Prytyka, ze Lwowa, wzięty w Zwierzyńcu w Lubelskiem, nie wiadomo dokąd deportowany.

97. Edward Wołoszyński, syn Michała Wołoszyńskiego, z Kańczugi obw. rzeszowskiego, 19 lat mający, obrz. gr. k., na deportację w głąb Moskwy skazany.

98. Antoni Nazarewicz, syn Wojciecha, urodz. w Tarnopolu, za paszportem austr. z d. 25. lutego 1862 l. 1153 wyjechał z Kurowic obw. złoczowskiego, na Wołyń do Antonin, wzięty pod Sławutą do niewoli w sierpniu 1864, zostawał jeszcze w Żytomierzu, zdaje się, że na Sybir wysłanym został.

99. Konstanty Olbiński, syn Pawła, z Krakowa, 26 lat, we wrześniu 1863 ujęty i do rot aresztanckich na 3 lata skazany, znajduje się w Kostromie.

100. Zygmunt Korystyński, rodem z Samborskiego; ostatni list jego był z Kijowa.

101. Józef Kajetan Chojnacki, z Krakowa, wzięty w Sandomierskiem, znajdował się w Pskowie.

102. Józef Tyrkowski, z Krakowa, wzięty w Sandomierskiem, pisał z Pskowa.

103. Franciszek Kotz, rodem z Krakowa, niewiadomo gdzie się znajduje.

104. Czyżewicz N. z Rzeszowa, technik, niewiadomo gdzie się znajduje.

105. Bielawski N. z Tarnowa, znajduje się w Włodzimierzu za Moskwą, pod gubernatorem Samsonowem.

106. Konstanty Brzeziński, z Kutkorza, w obw. złoczowskim lat 21 m., skazany na 4 lat do rot aresztanckich w Orlu.

107. Witołd Witowski z Brzozowa, wzięty pod Jurkowicami, skazany na internowanie w głębi Moskwy, ma się znajdować w Tobolsku.

108. Dominik Terlecki ze Sambora, 30 lat gr. kat., w jesieni 1863 pisał z Lublina, że tam jest pojmany; los jego dalszy niewiadomy.

109. Paweł Pawelski z Kańczugi, obwodu rzeszowskiego, skazany na deportację do Wołogdy.

110. Kazimierz Przemyski z Krakowa, niewiadomo gdzie się znajduje.

111. 2gi raz. Władysław Starkl z Tarnowa, skazany na 2 lata fortecznych robót do Penzy. (Nr. 112 opuszczony w rękopiśmie; p. r.)

113. Bogusław Pawlikowski z Małnowa, 20 l. mający, wzięty pod Radziwiłłowem, na Sybir skazany.

114. Franciszek Pilzniński, z Radomyśla obw. tarnowskiego 24 l. mający, skazany do rot aresztanckich w Permie.

115. Ludwik Wojcik, rodem z Mogilan, obw. wadowickiego, 23 lat, mieszkał w Krakowie, w czerwcu 1864 był jeszcze w Radomiu.

116. Jan Hajdukiewicz rodem z Przeworska, obw. rzeszowskiego, służący, skazany na 3 lata do rot aresztanckich w Kursku.

117. Paweł Bukowczyk, z Mościsk, lat 19 m., jak twierdzą wzięty pod Tuczapami ranny, ma być uwięziony w Warszawie. Jaki los jego?

118. Stanisław Śmielewski, rodem z Lubienia, obw. wadowickiego, mieszkający w Siedliszowicach obw. tarnowskiego, 19 l. mający, skazany na wygnanie do Wielkiego Włodzimierza.

119. Marcel Katyński, 46 lat mający z Brzysk, wzięty pod Jurkowicami. Jaki os jego?

120. Feliks Jeranik z Gorlic, skazany na deportację do Tweru.

121. Jędrzej Kujawski z Gorlic, skazany na wygnanie do Tweru.

122. 2gi raz. Zygmunt Włyński z Przemyśla, skazany na posielenie do Syberji, osiedlony w guberni jenizejskiej w powiecie Jelańsk, w gminie Płodbiszcze. — Prośba ojca jego do cesarza Aleksandra II. o ułaskawienie, odesłana do swego przeznaczenia.

123. Edward Dąbrowski z Krakowa, bawił w Węgleszynie, wzięty pod Działoszycami i przez Warszawę wywieziony w głąb Moskwy.

124. 2gi raz. Stanisław Czerkawski, dr. medycyny, skazany na deportację do Syberji.

125. 2gi raz. Zygmunt Medwecki z Odenburga, internowany na Syberji.

126. 2gi raz. Władysław Starkl, deportowany w głąb Moskwy.

127. 2gi raz. Włodzimierz Rutkow-

ski ze Zalesia, którego los dotąd niewiadomy.

128. 2gi raz. Julian Chowański ze Sandeckiego. Gdzie jest i jaki los jego?

129. 2gi raz. Kazimierz Karwowski urodz. w Chlebowicach obw. lwowskiego, skazany na 6 lat do ciężkich robót na Sybirze.

130. 2gi raz. Roman Kocyan z Łańcuta, skazany na wygnanie do głębi Moskwy, tymczasem wywieziony na posielenie do Kazania, w tomskiej gubernii.

131. 2gi raz. Ludwik Wilczyński, z Tarnowa, 18 l. m., wzięty pod Jurkowicami, wywieziony przez Moskwę na Sybir. — Prośba ojca jego do cesarza Aleksandra II. o ułaskawienie idzie do swego przeznaczenia.

132. Julian Traczewski z Jasienicy, rodem z Rzepiennika, skazany na 3 lata do rot aresztanckich do Kostromy.

133. Antoni Kowalski z Markowy w obw. brzeżańskim, wzięty pod Radziwiłłowem, skazany na Sybir.

134. Franciszek Jastrzębski z Toustobab, obw. brzeżańskiego, wzięty pod Radziwiłłowem, skazany na Sybir.

Ziemie polskie.

Wilno. Podajemy dziś w tłumaczeniu z *Wiestnika Wileńskiego* następujący, znany nam z treści okólnik Murawiewa:

„*Okólnik p. głównego naczelnika kraju do pp. naczelników gubernij: wileńskiej, kowieńskiej, grodzieńskiej, mińskiej, witebskiej i mohylewskiej z d. 19. (31.) października 1864 r.*

„Polityczne nieporządki, które w zeszłym roku miały miejsce w tym kraju, zastanowiwszy na pewien czas zwyczajny, prawny bieg spraw i porządek administracyjny, uczyniły koniecznemi szybkie i stanowcze środki ku położeniu końca anarchii, którą pod znamieniem rewolucji starała się rozszerzyć po kraju buntownicza partja polska.

„W skutek przedsięwziętych środków bunt stłumiony w samym zaczątku, odkryta sieć tajnych stowarzyszeń i ludzi złej woli, i dziś jeszcze surowo i nieustannie ścigany jest wszelki z ich strony zamiar, zdążający ku przydłużeniu czynności buntowniczych.

„Ale tymczasem, zaburzenia polityczne roku zeszłego nie mogły nie zostawić po sobie śladu chwilowego rozstroju w biegu spraw i naruszenia porządku i organizacji, co jest nieuniknionem przy nienormalnem położeniu kraju. Szereg wydanych bezpośrednio jednego po drugiem rozporządzeń, które dziś zebrane, zawarte są i systematycznie uporządkowane w wydanej dla naczelników wojenno-cywilnego zarządu (to samo co w Kongresówce zarząd wojenno-policyjny; p. r.) instrukcji i w dodatkach do niej — świadczy, że dla położenia końca złemu nieodzownie było koniecznem, odstąpić w niektórych wypadkach, od zwyczajnego, wskazanego ustawami trybu, ile że ustawy same, będąc w ręku wykonawców, którzy w większej części składali się z ludzi mających udział w rokoszu, już nie mogły mieć potrzebnej siły, świętości i nietykalności.

„Dzisiaj, gdy już ustał zachód o uśmierzenie i wykorzenienie buntu, pozostaje do spełnienia dzieło utrwalenia porządku prawnego na twardych podwalinach, a oraz zachody około ładu w kraju i wewnętrznego zarządu.

„W tym celu, uznając nieodzownem aby każdy naczelnik gubernii, nieograniczając się na wiadomościach, doniesieniach i rozporządzeniach, zawierających się w korespondencji z wszystkiemi podległemi mu władzami i urzędami w gubernii, przekonał się namacalnie, w jakim stanie znajdują się wszystkie gałęzie zarządu, polecam Waszej Ekscelencji, abyś osobiście obejrzał powierzoną ci gubernię, i przedsięwziął w niej szczególną rewizję wszystkich, tak sądowych, jak i administracyjnych władz i zakładów, zwracając przytem surową uwagę na skład ich urzędników, szczególnie władz wojenno-cywilnych i policyjnych, jakoż i na to, czy zupełnie czynności ich odpowiadają rozporządzeniom rządu i głównego naczelnictwa — przyczem jeśli spostrzeżesz jakiebądź nieporządki w biegu spraw, zboczenie od punktualnego wypełniania rozporządzeń, nadużycia władzy, i niemniej *niebłahonadieżność* (że są podejrzani, iż im zaufać nie można; p. r.) funkcjonarjuszów: to winieneś natychmiast przedsięwziąść na miejscu potrzebne kroki do zapobieżenia nieporządkom i nadużyciom, i do usunięcia dopuszczających się tego, ludzi.

„Przy tym objeździe proszę Waszej Ekscelencji zwrócić szczególną swoją uwagę:

1) Na stan gospodarstwa miejskiego, które w ogóle — z powodu niezdatności doń samych gmin miejskich i wkorzenionych nadużyć ludzi, w których ręku ich zarząd skupiony — podupadło i znajduje się w najgorszym stanie.

2) Na porządek, w jakim odbywa się spełnianie ciążących na klasach podatkujących powinności, i na środki któreby przedsięwziąść trzeba gwoli regularnego i akuratnego onych spełniania; na porządek poboru rządowych i innych powszechnych opłat, i na przyczyny, dla których, gromadząc się i zwiększając corocznie, ciężą na gminach znaczne niedobory.

3) Na byt tak skarbowych jak i czasowo-obowiązanych włościan (włościan uwłaszczonych), i czy co do pierwszych urzęda wydziału dóbr skarbowych, a co do drugich mirowi pośrednicy postępują sobie według prawideł.

4) W ogóle na stan urządzeń mirowych, a także na czynności komisyj włościańskich, tak pod względem ubezpieczenia bytu stanu włościańskiego darowanemi mu przez rząd prawami, jak i właścicieli pozostałą im według prawa własnością.

5) Na miejskie i wiejskie szkoły, równie jak i na to, czy przy obecnym swoim systemie i osobistym składzie nauczycieli, odpowiadają wytyczonemu im przez rząd celowi; przyczem szczególnie wkładam na Was obowiązek dopilnowania, *aby szkoły ludowe* tam, gdzie nie ma po temu przeszkód szczególnych, znajdowały się nieodmiennie *pod ścisłym zarządem miejscowego duchowieństwa prawosławnego; i oby odtąd nie była przypuszczana nauka języka polskiego, a także aby nie istniały szkoły, zakładane przez szlachtę polskiego pochodzenia, bez szczególnego pozwolenia naczelnictwa.*

6) Na stan cerkwi prawosławnych i byt duchowieństwa prawosławnego

7) Ponieważ *rzymsko-katolickie duchowieństwo* było głównym podżegaczem buntu i ciągle dążyło do rozszerzania polskiej propagandy rewolucyjnej dla wytępienia narodowości moskiewskiej w tym kraju, i w tym celu bez ustanowionego prawem przyzwolenia naczelnictwa budowało samowolnie *kościoły i kaplice* i urządzało *filie* wśród prawosławnych nawet parafij: zwracając na to szczególną Waszą uwagę proszę Was uniżenie, Miłościwy panie, zarządzić będące w Waszym ręku środki, aby podobne wypadki nie mogły się powtarzać, i aby podobne budowy i urządzenia, bez ustanowionego prawem przyzwolenia naczelnictwa, odtąd nie były dopuszczane.

„Niezawiśle od wszystkich przytoczonych powyżej wskazówek, polecam Wam, Miłościwy panie, przy objeździe gubernii zwracać ścisłą swoją uwagę w ogóle na cały bieg wewnętrznej administracji, na stan gospodarstwa miejskiego i wiejskiego i wszystkiego co dotycze dobrobytu obywateli, i po szczegółowem rozpatrzeniu wszystkich tych przedmiotów, naprawić te niedogodności i nadużycia jakie się wkradły, które z opieszałości czy złej woli funkcjonarjuszów dzieją się w miejscu i uszły dotychczas czujności władz wyższych. Szczególnie *zaś uwaga Wasza winna być zwrócona na polityczną stronę zarządu i przedsięwziętemi wszelkie potrzebne środki ku stłumieniu i wytępieniu polskiej katolickiej propagandy rewolucyjnej, również ku podźwignięciu i podniesieniu dostojeństwa i znaczenia duchowieństwa prawosławnego, i ku utwierdzeniu w kraju moskiewskiej narodowości.*

„Jestem zupełnie przekonany, że Wasza Ekscelencja nie omieszkasz dołożyć starań, aby objazd Wasz po gubernii pod każdym względem zadowalniające przyniósł rezultata, od których ma zależeć kierunek na przyszłość wszystkich części powierzonego wam zarządu ku powinnemu porządkowi prawnemu i powszechnej wszystkich klas pomyślności.

„Objazd ten winien być rozłożony stopniowo — przyczem mając na względzie jak najrychlejsze ile możności osiągnięcie rezultatów onego, z drugiej zaś strony bacząc na szczegółowość i komplikację tej rewizji, która nie ma ograniczać się tylko na miasta powiatowe, ale wszystkich dotycze punktów, j. t. karczem, wsi, parafij, i t. d. — polecam Wam, abyście według zdania swego rewizje tych miejsc, których sami nie będziecie mieli ani czasu ani możności obejrzeć osobiście, zdali na wicegubernatorów.

„Po skończeniu rewizji w każdym powiecie, proszę Was uniżenie, abyście mi najszczegółowiej donieśli o rezultatach rewizji powiatu, donosząc o rozporządzeniach, jakie w skutek nich wydacie, do rewizji zaś w mieście gubernialnem abyście przystąpili niezwłocznie."

„(Podp.) Jenerał piechoty *Murawiew*."

Kronika.

Wykaz.

prawomocnych wyroków c. k. sądów wojennych w Galicji i Krakowie, zapadłych w miesiącu grudniu 1864. (Ciąg dalszy.)

VI. C. k. sąd wojenny w Krakowie.

Za zbrodnię zaburzenia spokojności publicznej.

16. Władysław Marchwiński mylnie Rogier Leszyński z Podorlic w Prusach, 31 l. ob. łac. stanu wolnego bez profesji, prócz policzonego za karę 2miesięcznego aresztu śledczego jeszcze na 1 rok więzienia. — 17. Franciszek Sołtykowski z Urwyszka w Rosji, 51 l. ob. łac. stanu wolnego, buchhalter, prócz policzonego za karę 2miesięcznego aresztu śledczego jeszcze na 1 rok więzienia. — 18. Ksawery Kanzel z Krakowa, 25 l., czeladnik mosiężnicki, ob. łac. stanu wolnego, na 6 miesięcy więzienia. — 19. Jan Kanty Olexa z Juszczyny, 28 l. parobek, uwolniony z braku dowodów. — 20. Ludwik Lojasiewicz z Suchy, 43 l. ob. łac. żonaty, ekonom, na 1 rok więzienia zaostrzonego 2razowym postem w każdym tygodniu. — 21. Wiktor Nowakowski z Winiarza, 33 l. ob. łac. żonaty, właściciel domu na 3 miesiące więzienia, w drodze łaski na 6 tygodni więzienia zaostrzonego. — 22. Franciszek Noworyta z Olesna, 60 l. ob. łac., były strażnik podatkowy, na 2 miesiące więzienia w drodze łaski na 1 miesiąc.— 23. Stanisław Strzeszyński z Krakowa, 32 l. ob. łac. żonaty, właściciel drukarni, i — 24. Wawrzyniec Mikulski z Częstochowy 51 l. ob. łac. żonaty kmieć, obudwom 6miesięczny areszt śledczy policzono za karę. — 25. Jan Tigler z Oświęcima, 34 l. ob. łac. stanu wolnego, majster krawiecki, z policzeniem 2miesięcznego aresztu śledczego jeszcze na 4 miesiące więzienia. — 26. Antoni Skarbiński z Krakowa, 34 l. ob. łac. żonaty, majster krawiecki, co do zbrodni śledztwo dla braku istoty czynu zaniechane, za przekroczenie 3dniowy areszt śledczy policzony za karę. — 27. Teodozja Jahn z Krakowa, 38 l. żona kupca, mniej poszlakowana, uwolniona z braku dowodów, ale skazana na utratę skonfiskowanej prasy z przyborami. — 28. Napoleon Urbanowski mylnie Stanisław Boruchowicz, inżynier cywilny z Tarpowy, 25 l. ob. łac. stanu wolnego, obciążony przestępstwem przeciw zarządzeniom publicznym od zbrodni uwolniony z braku dowodów — za przestępstwo 1 miesiąc aresztu śledczego policzony za karę. — 29. Jan Kurkiewicz z Krakowa 23 l. ob. łac. stanu wolnego, czeladnik rzeźnicki, na 6 miesięcy więzienia. — 30. Feliks Wiśniewski z Krakowa, 18 l. ob. łac. stanu wolnego, uczeń gimnazjum, na 1 miesiąc więzienia. — 31. Józef Kaute z Krakowa, 21 l. ob. łac. stanu wolnego, komisant handlowy, na 1 miesiąc więzienia. — 32. Tomasz Stachanczyk z Byczyny, 27 l. ob. łac. żonaty kmieć na 1 miesiąc więzienia zaostrzonego 1razowym postem w każdym tygodniu. — 33. Michał Łodziana mylnie Odziana z Lesna, 25 l. stanu wolnego, farbiarz, na 1 miesiąc więzienia. — 34. Antoni Nomysłowski z Żywca, 20 l. ob. łac. stanu wolnego, farbiarz, obciążony przestępstwem przeciw publicznej spokojności i porządkowi i przeciw zarządzeniom publicznym. — 35. Bartłomiej Paytlik z Żywca, 21 l. ob. łac. stanu wolnego, tkacz, na 3 miesiące więzienia.— 36. Jakób Slisz z Żywca, 22 l. ob. łac. stanu wolnego, krawiec, na 3 miesiące więzienia. — 37. Józef Roczka z Żywca, 18 l. ob. łac. stanu wolnego, kowal, na 4 miesiące więzienia. — 38. Teofil Wielebnowski alias Melcher z Żywca, 19 l. ob. łac. stanu wolnego, szewc, obciążony przestępstwem przeciw zarządzeniom publicznym, na 4 miesiące więzienia. — 39. Stanisław Libowiecki z Krakowa, 28 l. ob. łac. stanu wolnego, wysłużony żołnierz, na 3 miesiące więzienia zaostrzonego 2razowym postem w tygodniu. — 40. Anna Kobelecka z Bielicy w królestwie Polskiem, ob. łac. żona ces. moskiewskiego urzędnika, obciążona przekroczeniem obwieszczenia z 29. lutego 1864 przez posiadanie cudzych dokumentów podróżnych, na 2 m. więzienia. — 41. Stanisław Taczyński z Warszawy, 24 l. ob. ł. żonaty malarz, na 2 m. więz., zaostrzonego 1razowym postem o chlebie i wodzie w każdym tygodniu.— 42. Edward Hołubowicz, z Stagielnika 30 lat, ob łac., żonaty, kowal, na 2 miesiące więzienia, zaostrzonego 1-razowym postem w każdym tygodniu.— 43. Dyzma Chromy, z Schönfeld, 53 lat, ob. łac., stanu wolnego, rządzca dóbr, uw. z braku dowodów.—44. Karol Firganek, z Mokrzysk, 24 lat. ob. łac. stanu wolnego, technik, odbyty w Moskwie 6-miesięczny areszt śledczy policzony za karę.— 45. Eustachy Zaleski, z Krakowa, 20 lat, ob. łaciňs. stanu wolnego, słuchacz Medycyny, na 14 dni więzienia. — 46. Edward Pacak, z Krakowa, 28 lat, ob. łac. stanu wolnego, ekonom, na 3 tygodnie więzienia. — 47. Jan Sroka, z Jankowic, 18. lat, obrz. łac., stanu wolnego, syn włościański, — 48. Ludwik Patyk. z Jankowic, 21 lat, ob. łac., wyrobnik,—49. Filip Trzaska, z Jankowic, 22 lat, ob. łac. parobek, — 50. Franciszek Sendor, z Jankowic, 18 lat, ob. łac., stanu wolnego, syn włościański, i — 51. Paweł Dudek, z Rozkochowa, 25 lat, ob. łac., stanu wolnego, wyrobnik każdy na 1 miesiąc więzienia.— 52. Mateusz Szymonik, z Jankowic, 27 lat, ob. łac., stanu wolnego, wyrobnik, na 2 miesiące więzienia. — 53. Franciszek Szafrański, z Żywca, 89 lat, ob. łac., stanu wolnego, inwalida patentowany, oprócz policzonego za karę 4-miesięcznego aresztu śledczego jeszcze na 3 miesiące więzienia, w drodze łaski połowa kary darowana.— 54 Ksawery Rembeliński, z Kupczyniec, 24 lat, oficjalista prywatny, obciążony przekroczeniem obwieszczenia z 29. lutego 1864, co do zbrodni śledztwo zaniechane, za przekroczenie 3miesięczny areszt śledczy policzony za karę. — 55. Wincenty Trembacz z Karmowiec, 23 l., ob. łac. stanu wolnego, wyrobnik, z policzeniem 2miesięcznego aresztu śledczego na 2 miesiące więzienia. zaostrzonego 2razowym postem w każdym tygodniu. — 56. Franciszek Miekuczewski, mylnie Karol Pota z Żywca, 15 l., ob. łac., stanu wolnego, student, obciążony przestępstwem przeciw zarządzeniom publicznym, 4miesięczny areszt śledczy policzony za karę. — 57. Tomasz Kubasor z Żywca, 22 l. ob. łac. stanu wolnego kowal, obciążony przekroczeniem obwieszczenia z 28. lutego 1864, 4-miesięczny areszt śledczy policzony za karę. — 58. Stanisław Bienasiewicz z Bochni, 19 l. czeladnik stolarski, uwolniony z braku dowodów. — 59. Józef Chachorski z Bochni 28 l. ob. łac. stanu wolnego szewc, — 60. Franciszek Kowacz z Bochni, 28 l. ob. łac. stanu wolnego blacharz, i — 61. Stanisław Armatys z Krakowa, 38 l. ob. łac. żonaty majster kuśnierski, uwolnieni z braku dowodów. — 62. Franciszek Bień z Tarnowa, 16 l. ob. łac. stanu wolnego student, na 8 dni więzienia. — 63 Jan Kępiński właściciel dóbr Szrowa w Galicji, uwolniony z braku dowodów. — 64. Walenty Bętkowski z Czanowa, 17 l. bez stałego zatrudnienia, 14dniowy areszt śledczy policzony za karę. — 65. Konstanty Ruczyński z Loki 24 l, stolarz, na 2 miesiące więzienia zaostrzonego 3razowym postem w każdym tygodniu.

(Dokończenie nastąpi.)

Ostatnie wiadomości.

Paryż 14. stycznia. Kardynał-arcybiskup z Besançon, który zarazem jest senatorem, stawiony będzie także przed Radę stanu, gdyż odstąpiono od zamiaru, stawienia go przed senat. (Senat jest uprzywilejowaną instancją sądową dla senatorów).

Podana przez *Memorial diplomatique* a potwierdzona przez *Independance* wiadomość o układach względem przyjęcia pewnej części długu rzymskiego przez królestwo włoskie — została zaprzeczoną. Rząd włoski nie przyjmie, jak zapewniają prędzej na siebie części długu, dopóki stolica apostolska nie uzna królestwa Włoskiego. Także i wiadomości o toczących się między Paryżem a Wiedniem układach względem uznania królestwa Włoskiego przez Austrją, mają być fałszywe.

Niektóre dzienniki mniemają, że cytowanie biskupów, którzy wbrew rozporządzeniu francuzkiego rządu, głosili całą encyklikę, przed Radę stanu, jest tylko pozorną karą, formalnością bez znaczenia. Jestto zapatrywanie się mylne. Cytacje przed radę stanu mają wielką doniosłość, gdyż potępiający wyrok tej instancji znosi prawną bezkarność prałatów i stawi ich pod zwykły proceder sądowy. Prawne zaś ustawy, które zastósowane być mogą do ich przewinienia, są dość surowe. Art. 201 karnego kodeksu orzeka; „Urzędnicy duchowni, którzy w swem urzędowaniu trzymają przed publicznem zgromadzeniem mowę, która rząd, prawo, rozkaz lub inny akt publicznej władzy krytykuje i gani, karani będą zamknięciem od 3 miesięcy do 2 lat." Artykuł 204 zaś mówi: „Każdy list pasterski i każde pismo pastoralne, jakiegokolwiek są rodzaju, jeżeli w nich urzędnik duchowny dopuści się krytyki lub nagany rządu lub jakiego aktu władzy publicznej, pociągną za sobą karę wydalenia z kraju."

Constitutionnel paryzki tłumacząc wzajemny prawny stosunek państwa do kościoła dowodzi, że ponieważ biskupom francuskim bez wyraźnego pozwolenia rządu nie wolno ogłaszać żadnej bulli, ani jakichkolwiek dokumentów papiezkich, przeto rząd musiał albo dać to pozwolenie, albo je odmówić. Niepodobieństwem było wszakże, aby rząd dając pozwolenie to, pochwalał niejako i z ambony głosić kazał wszystkie te zasady, sprzeciwiające się zasadom teraźniejszych publicznych urządzeń politycznych. Okólnik ministra oświecenia z dnia 1. stycznia był więc aktem lojalności i mądrości. Zresztą po wszystkie czasy czyniono różnicę między obywatelem, który przemawia w imieniu wolności, panującej w kraju, a tym, który mówi w imieniu urzędu, piastowanego przez siebie. Tak np. sędzia może napisać książkę, artykuł dziennikarski, które co najwięcej szkodzą jego dobremu imieniowi, lecz do tego ma prawo, lecz nie ma on prawa, wyznawać te same chimeryczne zdania w wyroku jakimś lub na posiedzeniu sądowem:" *Constit.* uważa encyklikę za artykuł dziennikarski, który autor hr. Maria de Mastai Feretti (takie jest nazwisko rodzinne teraźniejszego papieża) mógł ogłosić drukiem, a dzienniki francuzkie przedrukować; lecz którego nie powinien był głosić papież Pius IX. z urzędu swego, ani biskupi francuzcy z ambon.

Dzienniki podają w telegramach mowę tronową, którą król pruski zagaił Izbę berlińską. Z mowy tej wyjmujemy następujące ważniejsze ustępy: „Nie mogłem wspomnieć o czynach mojej armii — mówił król — aby przy tej sposobności nie dołączyć zarówno radośnego i serdecznego uznania dla austrjackiego wojska. Jak wojownicy obu armij w bojowem braterstwie dzielili wawrzyny, tak oba dwory zawarły wobec zaszłych zawikłań ściśle przymierze, które znalazło silną i trwałą podstawę w moich i mego wspaniałego sprzymierzeńca niemieckich usposobieniach. W tych usposobieniach i w wierności dla traktatów leży rękojmia utrzymania tej spójni, która łączy państwa niemieckie i opiekę Związku im zapewnia."

„Pokój z Danią zwrócił Niemcom zaprzeczane im Marchie północne, a tym ostatnim zapewnił możliwość żywego udziału w naszem narodowem życiu. Będzie to zadaniem mojej polityki nabytek ten ubezpieczyć urządzeniami, które nam ułatwią obowiązek honorowy bronienia tych granic i umożliwić księztwom, zużytkować skutecznie swe bogate zasoby dla rozwoju potęgi morskiej i lądowej, jakoteż dla materjalnych interesów wspólnej ojczyzny. Trwając przy tych upoważnionych żądaniach, będę się starał, pogodzić je z wszystkiemi uzasadnionemi pretensjami tak kraju jak i panującego. Zawezwałem tedy, aby uzyskać podstawę dla mego osądzenia spornych spraw prawnych, syndyków koronnych do wyrzeczenia zdania, moje prawe przekonanie i obowiązki wobec kraju kierować mną będą w dążeniu, porozumieć się z moim dostojnym sprzymierzeńcem, z którym tymczasem dzielę posiadanie i troskę o porządną administrację księztw."

„Praw, przyznanych konstytucją reprezentacji krajowej, będę i nadal strzedz i szanować. Jeżeli wszakże Prusy utrzymać mają swą samoistność i przynależne im między państwami europejskiemi stanowisko mocarstwa, musi ich rząd być silnym i pewnym, i dla tego nie może starać się inaczej o porozumienie z reprezentacją krajową, jak tylko z zachowaniem urządzenia wojskowego, które jest rękojmią obronności i bezpieczeństwa ojczyzny."

Udział publiczności przy otwarciu sejmu berlińskiego był bardzo szczupły. Nawet posłów zebrało się bardzo mało w białej sali, gdzie król odczytał mowę tronową.

Prezydent Izby Grabow, zagaił pierwsze tejże posiedzenie dłuższą przemową: W z. r. spełniony został czyn narodowy, do którego Izba zawsze dążyła, a naród niemiecki sympatyzował. Bohaterska armia Prus w połączeniu z wojskiem austrjackiem pod wodzą jednego z synów sławnego domu Hohenzollerów odzyskała prawo Niemiec. Naprawiono hańbę ołomuniecką, rozdarto traktat londyński, utrzymano honor Prus. Wzywa więc, aby Izba podniesieniem z miejsc wyraziła wdzięczność zwycięzkiej armji pruskiej. Izba powstaje. Grabow skończył trzykrotnym okrzykiem: niech żyje król! Z ministrów nie był nikt obecny.

W Wiedniu obiegała d. 14. b. m. pogłoska, że książę Fryderyk Karol pruski jedzie do Wiednia, żądać od Austrji, aby odstąpiła swój tytuł do współposiadania księztw Zabranych, za wynagrodzeniem terytorjalnem (Szlązka?)

Z Petersbuga podaje *Bresl. Ztg.* wiadomość o mianowaniu w. k. księcia Konstantego prezydentem Rady państwa. Nominacja ta jeżeli się sprawdzi, położy koniec szerzonym nieustannie pogłoskom o zamierzonym powrocie w. księcia do Warszawy, i o zaprowadzeniu w Kongresówce liberalnego systemu.

Wydawcy: Jan Dobrzański i Witalis W. Smochowski. Redaktorowie odpowiedzialni: Jan Dobrzański i Tadeusz Nowakowski. Druk Kornela Pillera.